

Sygn. akt II Ka 290/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Półtorak
Protokolant:	st. sekr. sąd. Anna Sieczkiewicz

przy udziale prokuratora Adriana Wysokińskiego

po rozpoznaniu w dniu 2 sierpnia 2019 r.

sprawy **Z. G.**

oskarżonego z art. 226 §1kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 19 grudnia 2018 r. sygn. akt II K 117/18

wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od oskarżonego na rzecz oskarżycielki posiłkowej M. T. 840 zł poniesionych przez nią wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. K. M. (1) w S. kwotę 516,60 zł (w tym 96,60 zł podatku VAT) tytułem wynagrodzenia za obronę wykonywaną z urzędu w postępowaniu odwoławczym w stosunku do oskarżonego Z. G.;

zwalnia oskarżonego od ponoszenia opłaty za II instancję oraz wydatków za postępowanie odwoławcze, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II Ka 290/19

UZASADNIENIE

Z. G. został oskarżony o to, że:

w dniu 23 października 2017 roku, woj. (...), przy ul. (...) znieważył słowami powszechnie uznanymi za obelżywe funkcjonariusza Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w S. głównego specjalistę M. T. podczas i w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych związanych z obsługą interesantów,

tj. o czyn z art. 226 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 23 kwietnia 2019 roku:

oskarżonego Z. G. uznał za winnego dokonania zarzucanego mu czynu, przy czym przyjął, że w czasie jego popełnienia zdolność do rozpoznania znaczenia czynu i zdolność do pokierowania swoim postępowaniem miał ograniczoną w stopniu znacznym, a więc wyczerpującego dyspozycję art. 226 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk i za to:

I. na podstawie art. 226 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk wymierzył mu karę grzywny w wysokości 100 (sto) stawek dziennych, ustalając na podstawie art. 33 § 3 wysokość stawki dziennej na kwotę 10,00 (dziesięć) złotych każda z nich;

II. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej w S. adw. K. M. (2) kwotę 619, 92 (sześćset dziewiętnaście 92/100) złotych tytułem kosztów obrony z urzędu sprawowanej przez tegoż adwokata, w tym kwotę 115, 92 złotych podatku VAT;

III. obciążył Z. G. na rzecz Skarbu Państwa kwotą 100, 00 (sto) złotych tytułem opłaty sądowej i zwolnił go od ponoszenia pozostałych kosztów postępowania.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonego, który zaskarżył go w całości na korzyść oskarżonego. Apelujący wyrokowi zarzucił obrazę prawa materialnego polegającą na błędnej wykładni art. 226 § 1 kk w zw. z art. 115 § 13 pkt 4 kk, tj. uznaniu, że pokrzywdzona M. T. w czasie zarzucanego czynu posiadała status funkcjonariusza publicznego.

Podnosząc powyższy zarzut obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanego mu czynu, a nadto o zasądzenie na jego rzecz kosztów obrony sprawowanej z urzędu w instancji odwoławczej, nieopłaconej przez oskarżonego w całości ani w części, powiększonych o stawkę podatku VAT.

W toku rozprawy odwoławczej obrońca oskarżonego poparł złożoną apelację i wnioski w niej zawarty, a nadto wniósł o zasądzenie kosztów obrony z urzędu oświadczając, że nie zostały uiszczone w całości ani w części. Oskarżony przyłączył się do stanowiska swojego obrońcy. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji. Pełnomocnik oskarżycielki posiłkowej wniósł o utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy, a nadto o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego za postępowanie odwoławcze, oświadczając, iż zostały one opłacone.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonego jako bezzasadna nie zasługiwała na uwzględnienie i nie mogła doprowadzić do postulowanych w jej treści skutków. Bezzasadność apelacji wynika przede wszystkim z faktu, że kontrola instancyjna zaskarżonego wyroku nie potwierdziła, by postępowanie w niniejszej sprawie było obarczone uchybieniami wskazanymi we wniesionym środku odwoławczym.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął – wbrew twierdzeniom apelującego - iż oskarżony swoim zachowaniem wypełnił wszystkie znamiona przestępstwa określonego w art. 226 § 1 kk. Okoliczność ta umożliwiła przypisanie mu winy i skazanie go za czyn wymieniony we wskazanym przepisie.

W tym miejscu przypomnieć należy, iż odpowiedzialność za czyn spenalizowany w art. 226 § 1 kk ponosi ten, kto znieważa funkcjonariusza publicznego lub osobę do pomocy mu przybraną, podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych. Z kolei, zgodnie z art. 115 § 13 pkt 4 kk, funkcjonariuszem publicznym jest m. in. osoba będąca pracownikiem administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba w zakresie, w którym uprawniona jest do wydawania decyzji administracyjnych.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ma status państwowej osoby prawnej powołanej ustawą z dnia 29 grudnia 1993 roku o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w celu wspierania rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich. Agencja Rozwoju i Modernizacji Rolnictwa została wyznaczona przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej do pełnienia roli akredytowanej agencji płatniczej i jako taka zajmuje się wdrażaniem instrumentów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej oraz udziela pomocy ze środków krajowych.

Agencja, jako wykonawca polityki rolnej, ściśle współpracuje z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi, podlegając jednocześnie nadzorowi Ministerstwa Finansów w zakresie gospodarowania środkami publicznymi. W ramach struktury organizacyjnej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wyodrębnia się m. in. biura powiatowe działające w każdym powiecie, które ze względu na funkcję i terytorialny charakter zalicza się do organów samorządu terytorialnego. Wobec powyższego, nie budzi żadnych wątpliwości, iż Biuro Powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jest instytucją administracji samorządowej, a pracownik zatrudniony we wskazanym podmiocie – który nie pełni wyłącznie funkcji usługowych – posiada status funkcjonariusza publicznego.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy, uznać należy, iż oskarżycielka posiłkowa M. T., zatrudniona na stanowisku głównego specjalisty w Biurze Powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ma status funkcjonariusza publicznego. O ile zgodzić należy się z twierdzeniem apelującego, iż M. T. posiadała uprawnienia w zakresie wydawania decyzji administracyjnych w imieniu kierownika jednostki w której była zatrudniona, o tyle nie sposób zaaprobować jego poglądu, iż pokrzywdzona utraciła status funkcjonariusza publicznego wskutek czasowej zmiany stanowiska pracy. W istocie, poza sporem pozostaje fakt, iż M. T. w dniu 23 października 2017 roku w czasie popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu nie wykonywała pracy na swoim stałym stanowisku, gdyż ze względów organizacyjnych zastępowała wówczas pracownika Sali Obsługi Interesantów, jednakże okoliczność ta nie ma znaczenia dla przedmiotowej sprawy. Wywód apelującego, mający stanowić uzasadnienie podniesionego w środku odwoławczym zarzutu - jakoby M. T., w związku z czasowym przeniesieniem na stanowisko pracownika obsługującego petentów, w zakresie podejmowanych tam czynności oraz posiadanych kompetencji nie tylko nie mogła wydawać decyzji administracyjnych, lecz także pełniła funkcję typowo usługową – uznać należy za całkowicie nietrafny. W piśmiennictwie znany jest pogląd, że osoba pełniąca funkcję publiczną – w tym także funkcjonariusz publiczny - ma wynikający z jego publicznoprawnego umocowania w strukturze danej organizacji wpływ na podejmowane tam decyzje, niekoniecznie w znaczeniu decyzji administracyjnych, a ten wpływ ma lub może mieć odbicie w sferze publicznej. Stwierdzić zatem należy, iż każdy z pracowników administracji rządowej i samorządowej, zatrudniony na stanowisku urzędniczym, jest zaliczany do funkcjonariuszy publicznych, bowiem każdy z nich ma wpływ, chociażby pośredni, na pracę i politykę urzędu. Jak słusznie podniósł skarżący, nie można zaliczyć do grupy pracowników będących funkcjonariuszami publicznymi osób zatrudnionych na stanowiskach pomocniczych i czysto usługowych, jednakże powszechnie do grona tychże pracowników - wbrew jego twierdzeniom - nie zalicza się osób pełniących funkcje urzędnicze. Nie sposób bowiem uznać, iż osoby te w zakresie wykonywania swoich obowiązków służbowych, nie mają związku z merytorycznymi zadaniami instytucji, a tylko technicznie ułatwiają ich wykonanie. Tradycyjnie wśród osób wykonujących czynności usługowe wymienia się np. kierowców, sekretarki, zaopatrzeniowców, maszynistki, gońców, osoby sprzątające, portierów, pracowników zaopatrzenia i obsługi technicznej.

Na marginesie dodać należy, iż prawidłowa interpretacja przepisu z art. 115 § 13 pkt 4 kk, pozwala na stwierdzenie, że funkcjonariuszem publicznym jest osoba będąca pracownikiem administracji rządowej lub samorządowej - jeśli nie pełni wyłącznie czynności usługowych - a także inna osoba w zakresie, w którym uprawniona jest do wydawania decyzji administracyjnych. Przez powyższe, rozumieć należy, iż pracownik administracji rządowej bądź samorządowej nabywa status funkcjonariusza publicznego w związku z zatrudnieniem w danej instytucji, nie jest zatem konieczne, by do zakresu jego obowiązków należało wydawanie decyzji administracyjnych. Nietypowy jest natomiast sposób określenia statusu funkcjonariusza publicznego w stosunku do osoby niebędącej pracownikiem administracji rządowej i samorządowej, która jest uprawniona do wydawania decyzji administracyjnych. W tym przypadku nie wynika on bowiem z całokształtu pełnionej przez nią funkcji, ani nie jest też uzależniony od pełnienia jej w pewnej strukturze organizacyjnej o publicznym charakterze, a opiera się na wyznaczeniu kompetencji, w związku z którą dana osoba ma przymiot funkcjonariusza publicznego. Status ten jest zatem limitowany – kodeks karny uznaje daną osobę za funkcjonariusza publicznego tylko w pewnym fragmencie jej działalności – przy wydawaniu i w związku z wydawaniem decyzji administracyjnych. W świetle powyższego, pogląd zaprezentowany w wywiedzionym środku odwoławczym, jakoby pokrzywdzona – będąca de facto pracownikiem administracji samorządowej - utraciła czasowo status funkcjonariusza publicznego w związku z krótkoterminowym przeniesieniem na inne stanowisko pracy, na

którym nie posiadała kompetencji do wydawania decyzji administracyjnych, nie zasługuje na poparcie ze strony Sądu Odwoławczego.

W świetle zebranych w sprawie dowodów nie budzi wątpliwości, iż oskarżony używając słów powszechnie uznanych za obelżywe znieważył pokrzywdzoną M. T., podczas wykonywania przez nią obowiązków służbowych związanych z obsługą interesantów, tj. wyczerpał znamiona przestępstwa z art. 226 § 1 kk.

Prawno karnej oceny działań oskarżonego w żadnym razie nie podważa fakt uwzględnienia przez Dyrektora Oddziału Regionalnego ARiMR skargi wniesione przez Z. G. na pracowników Biura Powiatowego Agencji w S.. Jeżeli nawet uznać, że bezpodstawnie domagano się od oskarżonego złożenia pisemnego wniosku o dostęp do dokumentacji, to w żadnym razie nie uprawniało go do używania wobec oskarżycielki posiłkowej znieważających ją określeń o jakich mowa w art. 226 § 1 kk. Fakt bowiem uwzględnienia skargi wniesionej w trybie administracyjnym nie może stanowić okoliczności ekskulpującej oskarżonego.

Biorąc pod uwagę kategorię zarzutów podniesionych w apelacji, przy braku przesłanek z art. 440 kpk, Sąd Okręgowy nie miał podstaw, by na skutek jej treści odnieść się do rodzaju i wymiaru kary orzeczonej wobec oskarżonego. W powyższym kontekście, w ocenie Sądu Okręgowego, wystarczającym będzie zatem stwierdzenie, iż nie sposób stwierdzić, aby zaskarżony wyrok w zakresie orzeczenia co do represji karnej, cechowała rażąca niesprawiedliwość.

Kierując się przedstawionymi wyżej racjami, stosownie do treści art. 456 kpk w zw. z art. 437 § 1 kpk, Sąd Okręgowy w Siedlcach zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 19 grudnia 2018 roku utrzymał w mocy.

Wysokość wynagrodzenia dla obrońcy oskarżonego została ustalona na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 roku, poz. 18).

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze, orzeczono na podstawie art. 634 kpk w zw. z art. 636 § 1 kpk w zw. z art. 627 kpk w zw. z art. 624 § 1 kpk.

Z tych względów Sąd Okręgowy w Siedlcach orzekł jak w wyroku.